

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:	
Egész évre	12 fr.
Fél évre	6 fr.
Negyed évre	3 fr.
Egy hónapra	1 fr.

Vidékre postán küldve:

Egész évre	14 fr. — kr.
Fél évre	7 fr. — kr.
Negyed évre	3 fr. 50 kr.
Egy hónapra	1 fr. 20 kr.

Szerkesztőség:
Főter, Hermann-udvar 1. emelet, a főlépcsőnél.

Bérmontellon leveleket csak ismert közlő fogadnak el. Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
Főter, Hermann-udvar 1. emelet, a külső folyosón.

Hirdetések díjszabály szerint.
Egyen szám 5 kr. ünnep- és vasárnap utáni szám 3 kr.

Arad, jan. 3.

Szép ünnepély volt az, mely tegnap Székes-Fehérváron lefolyt. Egy hosszú életem át a haza szolgálatában szerzett érdemek méltó elismerése. Szögyényi-Marich László kir. tárnokmester ünnepelte születésének 80-dik évfordulóját, s ez alkalomból királyi őfelsége, a trónörökös, s az uralkodóháznak számos tagja tüngett ki táviratokban kifejezett jókívánataival a közszolgálatban megőszült nagyérdemű férfit. A minisztertanács pedig együttes táviratban üdvözölte. Elvezze minél tovább a közéleti pályán.

A külföldről érkezett hírek közül megemlíti érdemel Milán királyának több küldöttség előtt tett az n kijelentése, hogy az ország áldozatkészességétől reméli nem a munkájának megkönnyítését. Milán a rublák miatt elfogott bolgároknak megkönyelmezett, s haza küldette őket.

Külföld.

A lapok registráltak azon hirt, hogy a Gácsországban tartandó hadi gyakorlatok alkalmából a három császár összejövetele tervezetik. Most Bécsből azt sürögnyik, hogy e sir semmi hitelt sem érdemel, mivel ma még a kérdéses nyári hadgyakorlatok megtartásáról s lehet szi.

Londonból jan. 2. írják, Oroszország követelői fogja a berlini szerződés azon pontjainak foganatosítását, mely arra kötelezi a portát, hogy Orményországban hozzon be reformokat. — A „Times” és a „Daily Telegraph” rokonszónosan emlékeznek meg a német császár jubileumáról. A „Times” azt írja, hogy e jubileum megkoronázása azon korszaknak, melyben a béke, a rend és mások jogainak tisztelgetben tartása újabb védbástyát nyart.

A spanyol civilizáció. Az új civilizáció, melyet a spanyol miniszterium a Cortes elé terjesztett, a királyi család tagjai részére a következő összegeket irányozza elő. A regenskirálynő részére 7,000,000 frank az ausztriai hercegnő részére 500,000 frank, Izabella infanszó részére 250,000 frank, Paz infanszó részére 150,000 frank, Eulalia infanszó részére 150,000 frank, Montpensier hercegnő részére 250,000 frank, Izabella királyné részére 750,000 frank, Assisi Ferencz király részére 300,090 frank.

Legújabb pósta.

A szerb-bolgár háború. Sophiából jan. 2-rol írják: A nagyvezér Gesoffnak a békealkudozásokhoz második képviselőnek való kinevezését jóváhagyta és egyuttal közölte a kormányval, hogy a szerb kormányhoz, a szerb képviselőnek minél előbb való kinevezetése iránt sürgetést intézett.

Belgrádból jan. 2-rol hivatalosan jelentik: A fegyverszünet feltételeivel ellenkezőleg a bolgárok két századdal megszállva tartják Bregovát; tegnap megvizsgálták a bregovai hidakat és a Timok mentén föl- és lefelé csapatokat küldtek ki kényszerülre. A rizani szerb zárdát, a piroti kerületben, a bolgárok teljesen kirabolták, még a miszó ruhákat és templomi szeket is elvitték.

Berlinből jan. 2-rol írják: A német császár őfelsége jan. 3-án örvendetes testi és szellemi erőben ünnepli meg 25 éves jubileumát mint porosz király. Ausztria-Magyarország felsejese uralkodójával együtt, a ki külön követnek a jubileumára küldetését által legmegelőbb részvét-érzelmeinek adott kifejezést dícső szövetséges barátja iránt, Ausztria-Magyarország népei a legszívesebben rokonszónával és legőszintűbb szeretkevinatokkal kísérik a „Hohenzoller-ház és szép ünnepét, azon meggyőződésből indulva ki, hogy a két uralkodóház szilárd szövetsége nemcsak a két állam népeira, hanem egész Európára néve áldászható. — Diplomaiatiki körökben mint hírt emlegetik, hogy a császár, uralkodási jubileuma alkalmából, nyilatkoznai fog a három császár idej összejövetelének esetleges megállapításáról, amely találkozás ismét tannskodnék a három császár változatlan egyetértéséről.

Pétervárról jan. 2-rol jelentik: Vilmos császár jubileuma alkalmából a „Herold” már megemlékszik a császár áldásos működéséről és azon óhájnak ad kifejezést, hogy a notéz idők próbáját kiáltl bajtársi viszony az oroszok és németek között még sokáig fennmaradjon Európa javára.

A Pol. Corr. konstantinápolyi jelentése szerint az örmény kérdés rövid idő múlva előtérbe fog lépni. A porta bizalmatlansággal kíséri az oroszoknak az örményekhez való közeledése számos jeleit. Az új katolikus kinevezését megerősítő ukáz, ebben a tekintetben az első orosz okmány, „kedves örmény nemzet!” beszél. A vani orosz consul ellen az a gyanu forog fenn, hogy kérvény gyűjtése végett mozgalmat szervez az Örményországban divó visszafeléket élesen

feltüntető rőpirat, a mely azzal vézki, hogy a reformok végrehajtása csak ideiglenes megállás mellett lehetséges, állítólag Tiflisben nyomatatták. A porta mindezt előzékenységgel iparkodik ellensúlyozni, örmény püspököket decoral, a patriarká minden felszólalást tekintetbe veszi és így tovább. Ugy hiszik tehát, hogy mind a két fél készül az örmény kérdésre.

Párisból jan. 2-rol távirják: Freycinet ma több politikai egységessel értekezett. Nyilatkozataiból azonban mindaddig még nem következtethető, vajjon a cabinetalakítást elvállalja-e. A „Pol. Corr.” párisi jelentése szerint bizonyos, hogy Freycinet, bármint lesz is a kormány reconstruója, tekintettel az Európában és Kelet-Azsiában szőnyegen levő kérdésekre, meg fogja tartani a külügyi tarczát. Tengerészeti miniszternek, Galiber tengerügyi helyébe, Aube tengerügyet emlegetik.

Bukarestből írják, hogy a külügyminiszteri tarcza eredetileg Statescu-nak, a pénzügyminiszteri Codrescu moldvai képviselőnek volt szánva. Az utóbbi az elfogadást teljesítetlen feltételekhez kötötte, Statescut illetéleg pedig aggodalom támadt, hogy megújított Statescu 1880—1882. aerájának emlékeztetése és az ellenek által kizsákmányoltatnék. Másfelől Bratiano nagy sulyt fektetett Statescu kinevezetésére és ennek következtében Nasu igazságügyminiszter vállalta el a pénzügyi tarczát és így Statescu is beléphetett a kabinetbe. Pherekyde, az új külügyminiszter nyugodt és józan ember és tagja volt Bratiano miniszteriumának 1881-ben, azóta pedig jó szolgálatokat tett a diplomatikai téren.

Madridből jelenti a „N. Fr. Presse”: Ismeretlen tettesek kísérletet tettek a vilchesi hid szétrombolására. A nevezett hid az ismeretes Despenaperos zubatag közelében, Andalusiában, Jaen tartományban van. A rendőrség figyelemmel kíserte őket és ötöt elfogott közülük. Fegyveres fölkelők nem talált ott, de Madridban fölfedeztek nyomát ennek az összeesküvésnek és két embert elfogtak. Azt hiszik, hogy republicanus összeesküvés forog kérdésben. A Zorilla hívei által a vezérük tiszteletére rendezett lakoma alkalmával szakadás támadt a párt tagjai közt. A többség a haladéktalan és határozott actiot ajánlotta. de kénytelen volt meghajolni a kisebbség előtt, amely jobbnak tartja az ellenséges propagandát és mindenféle erőszakos fellépést ellenez.

Varsóból jan. 2-rol jelentik: A közelebb lefolyt socialista pöröknek nemokára újjak követik, mert az utóbbi időben anarclisticus üzemek gyanuja miatt elfogott egyének közt vagy harmincz főleg orosz nemzetiségű, látszik compromitaltnak. Az ezen alkalmattal eszközölt házmotózásoknál a rendőrség tekiutélyes pénzhamisító bandának jött nyomára, mely nagy hamis rubel-készlet birtokában volt.

Cadixből jan. 2-rol távirják: Algiersban kitört a cholera. Első nap 16 ember esett a járványnak áldozatul.

Athénből jan. 2-rol jelentik: A Velenczéből érkező szállítmányok ellen elrendelt megfigyelési idót öt napra emelték. A Triestből jövő szállítmányok ezután is 48 órai megfigyelésnek vetetnek alá.

Detroitből, Michigan államból január 2-rol azon hír érkezik, hogy ott nagy tüzvesz emészette fel a Ferry és tarsi egy rengeteg magkeserkedésnek készleteit, a White-színházat és több más épületet. A kár az egy millió dollárt föltulhaladja.

TÁVIRATOK.

A hadsereg új puskája.

Budapest, jan. 3. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) Bécsből érkezett tudósítások szerint a Ferdinand éjszakai vasut főmérnöke Manlicher által szerkesztett ismétlő puszka fog minden valószínűség szerint a hadsereg és honvédség felfegyverzésére elfogadtatni. Az új puszka mellékrezeivel, a tölténytáskával és tartalék-munitióval együtt darabonként körülbelül ötven forintba fog kerülni.

Az államvasutak új igazgató-sága.

Budapest, jan. 3. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) A hivatalos lap a legközelebbi napokban fogja közzétenni a magyar államvasutak négy igazgatójának kinevezését. További intézkedések csak akkor várhatók, ha az új igazgatóság működését folyó hó 10-én megkezdji, magát a helyzetéről tájékoztatja és a még függő kérdésekről a kormánynak positiv javaslatokat tehet.

A szerb ministerválság.

Belgrád, jan. 3. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) A király holnap érkezik ide, s fogadtatására nagyszerű előkészületek történnék. A szerb ministerválság befejezettek tekinthető. A Garasani-

kabinet erősebben áll, mint valaha. A király nem akarja Szerbia jelenlegi politikáját megváltoztatni. Garasanint a király Nisben feltűnő módon kitüntette.

Milán király nyilatkozata.

Nis, jan. 3. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) Milán király fogadta a zajcsári és alexinátzi kerületekből érkezett nagyszámú küldöttségeket, melyek kifejezték a lakosság hűségét és ragaszkodását az uralkodó házhoz, továbbá áldozatkészégét azon esetre, ha a viszonyok a háború folytatását tennék szükségessé. Milán király köszönetet mondott a loyaltás és hazaszeretet és őszinte nyilvánulásáért s hangsúlyozta, hogy a kifejezett áldozatkészég megkönnyítheti az ország és a nép javára irányzott terhes feladat teljesítését.

A király megkönyelmezett egy 190 emberből álló bolgár rablócsapatnak, mely mult évi december 22-dikén a Morava völgyében fekvő falvakat pusztította. A csapatot rendőri uton holnap a bolgár határra szállítják.

Budapest, január 3. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) Posner Károly Lajosnak 30 év óta itt fennálló papkereskedését megvásárolta a leikam-josefshali részvénytársaság. A gyár, nyomda és vonalozó-intézet továbbra is Posner birtokában marad.

Budapest, január 3. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) Tőzsdai árnyalymok: magyar aranyárak 100.70, magyar hitelbank 306.50, osztrák hitelbank 300.

Az „Aradi Közlöny” előfizetési feltételei:

Helyben házhoz hordva:	
Egy évre	12 fr. — kr.
Félévre	6 „ — „
Negyedévre	3 „ — „
Egy hónapra	1 „ — „

Vidékre postai széküldéssel:	
Egy egész évre	14 fr. — kr.
Félévre	7 „ — „
Negyedévre	3 „ 50 „
Egy hónapra	1 „ 10 „

Az előfizetési pénzeket kérjük a január 1-ig az alólírott kiadóhivatalhoz ezimezve beküldeni.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

Arad, 1885. évi decemberhóban
Az „Aradi Közlöny”
kiadóhivatala.

NAPTÁR.

Jan. 4. Hétfő. — Róm. kath. Titus pk., Izabella. — Prot. Lóth, Izab. — Görög-orosz (dec. 28.) Kréta 10 vt. — Nap két 7 ó. 51 p., nyugszik 4 ó. 19 perc.

Jan. 4. Remmert Mártha k. a. hangversenye d. u. fel 5-kor a Krispin teremben.

Jan. 4. Arad megye állandó választmányának ülése d. e. 9 órakor.

Jan. 9. Az aradi tisztviselői kör táncvigalma a „Fehér kereszt” szállóban.

Jan. 10. Az aradi kereskedő ifjúság batyubája a régi Lloydteremben.

Jan. 10. Az I. aradi hadász betegsegélyző közgyűlése d. u. 3 órakor a Király-kávéház emeleti teremben.

Jan. 16. A polgári jótékony moegyület tombolával összekötött táncvigalma a „Fehér kereszt” szállóban.

HIREK.

ARAD és VIDÉKE.

Az időjárás ismét meglágyult, a szombaton éjjel leesett hó, erős olvadásnak indult a vasárnap folyamán; sár és luesok van mindenfelé. A szép téli tájkép eltűnt, a fák zuzmaraja leolvadt, a jégvirágok szeszélyes alakjai is elmosódtak az ablakokról. Az embernek szinte rosszul esik a ropogó hó helyett, a sárat és vizet tapodni, mely egyéb kellemetlenségek mellett a meghülésnek is inkább kiteszi a járókelőket, mint a száraz hideg.

A jégpályáról. Vig zene-szó, csongó kacaj, kőbe-kőbe egy-egy sík; gyorsan sora sikamló alakok, kettőscével, lüremással élnek ki a városigeti tavat. Ez most a legkedvezőbb szórakozó és találkozó helye mindkét nembeli ifjúságnak. Tegnap különösen élénk és kedélyes delutánja volt a korecsolyásoknak; a zene hangjai mellett egy sikerült négyest is eljárt a táncszelvény fiatalok. Megemlítiük még, hogy a korecsolyáidny kezdete óta január első napján volt a pályá a leglátogatottabb.

Zatykó Fridolin. A sikos járdán szerencsétlenül eleszött aradi minorita áldozár állapota, a mint örömmel értesültünk, már

javulóban van és pár nap múlva el is hagyhatja az ágyát és folytathatja hitani előadásait az elemi iskolákban.

Megbokrosodott lovak. Vig esőrtetéssel sikított végig egy könnyű szánkó a főtéren tegnap a delutáni órákban. A bentülő jó kedvvel csevegtek, nem is gondolva arra, hogy ez élvezetes pillanatokban még valami baj érhetne őket. Pedig majdnem úgy történt; a lovak ugyanis valamitől megbokrosodva, neki vadlitan, ropították a szánkót és már közel volt az az összetöréshez, midőn sikerült a szilaj állatokat megbabrázni.

Verekedés. Nem eshetik meg vasárnap a nélkül, hogy valami jövedü legény hűressé ne tenné magát egy időre az által, hogy uton-utólen beleköt valakibe, előbb persze a palinkás vagy boros palackból merítve, a nagy elhatározások véghezvitelére megkivárató orélyt. A tegnapi napnak is megvolt a maga hőse, még pedig valami jól benyakalt fiesor személyben, ki a vágóhid környékén tizott össze valami éhietlen fickóval és bizony jó helybe hagyta volna, ha a rendőrség közbe nem lép és el nem választja a küzdő feleket.

A magyar kir. pénzügyminiszter Dr. Rakotusky Rezső I. osztályú pénzügyi fogalmazott az Arad megye területén működő kir. adófelügyelő mellé II. osztályú pénzügyi titkárra nevezte ki.

Szini előadás Világosan Am. világi közsegi iskola javára f. hó 1-én „Egy karácsony-éj a z els ő s z a z a d b a u” című drámát játszottak a serdültébb gyermekek. Belépti díj tetszés szerinti volt, s a nemes célra 74 frt 21 kr. gyűlt össze, melyből levonva 15—20 frtnyi kiadást, szép összeg jut az iskola javára. Igen sikerülten játszottak: Szántó Hermin, Száll Aranka, Kober Mariska, Glüek Sarolta és Hermin kisasszonyok, s megérdemlik a dicséretet. A jelmezek igen csinosak voltak, melyekért köszönet illeti Krecsányi aradi színgyűjtő orat, ki szíveségből engedte rendelkezésre mint jótékony célú előadásra. Elismérés illeti a mű szerzőjét; H o r o v i t z L i p ő t világi plebánus urat, valamint Krausz Jakab igazgató-tanító urat. Az ő közös működésük tette lehetővé, hogy a darab igen jól sikerült. A szerző és a rendező az előadás végén taps-viharban részesültek, mint fáradozókért méltán megérdemlették. A darabot ismételni fogják.

Világi statisztika A világi rom. kath. plebánia egyházban 1885. január 1-étől ugyanazon év december 31-dikéig egybekelt 19 pár született 83, meghalt 75 egyén, tehát a születések száma a halálozást 8-al múlja felül. — G a l s a fiók közsegi egybekelt 17 pár, született 37, meghalt 27 egyén, s így itt is több született tizzel, Galsán, hol csak 500 lélek van, az idén tetemesen szaporodott az egybekelték száma mert a vadházások ellen a világi plebánus az aradihoz hasonló eljárást követett s részt ben sikerült is a vadházásokat megszelídíteni — összeeskütni. Egyeseknél a jó akarat hajtórórt szenved, mert nem mindenki hajlik arra, mire a pap akarja.

IV. kimentás az újvi üdvözléteknek a városi árvaházalap javára történt megváltásról: A tőkaptany ur 10. I. számú ivén: Probst Ferencz 50 kr. Neumann Rozsina 2 fr. Szőke 50 kr. Szosna Ignecz 50 kr. Domonkos 50 kr. Kiss István 1 frt. Suhajda és Török 50 kr. Bilhauer R. 20 kr. Kilyai 50 kr. Mihály József 30 kr. Haberer Eleonora 1 frt. id. Soltz Gyula 1 frt. Toncz Ferencz és Ede 1 frt. Rajki József és Izabella 2 frt. Véger Pál 50 kr. Frieber Rezső 20 kr. Schubasse Istvan 20 kr. Charosi Bodog 20 kr. Rubinstein 20 kr. Hégar Ferencz 20 kr. Vild János 50 kr. Waclaver Géza 30 kr. Wertheimer Vilmos 50 kr. Georgievits M. 50 kr. Lenhardt Ede 50 kr. Hájek és Sütő 40 kr. Vágcs Károly 20 kr. Mihalek József 30 kr. Ring Zsigmond 50 kr. Boskovits A. 50 kr. Flamm Lipót 50 kr. Szolenghi Adolf 1 frt. Rosenberg és Klein 1 frt. Obtkó Kálmán 2 frt. Szolenghi Krisztina 1 frt. Natlánd Matéz 50 kr. N. N. 50 kr. N. N. 30 kr. Meer Mór 30 kr. Bauer Antal 50 kr. Matuschek János 30 kr. Sch. Fr. 30 kr. Citrony 50 kr. Erney Gyula 1 frt. Huserl Maria 1 frt. Verbos M. 50 kr. Kamenszki 50 kr. Kolb Valentin 30 kr. Izsó Istvan frt. Walfisch Armin. 1 frt. H. Assul 1 frt. Glüek Ignecz 60 kr. Probst Károly és társai 1 frt. Glüek Pál 50 kr. Vadovski és Illmann 1 frt. Rosenblith 1 frt. Kunl Ferencz 1 frt. Entropise 50 kr. Porter Adolf 30 kr. Marek Samuel 1 frt. Toncz Ferencz és társa 1 frt. Simaly Mihály 1 frt. Gel Adolf és társa 1 frt. Frischmann és Zee-Weiner 50 kr. Schwartz Simon 1 frt. Jamnitsky A. 50 kr. Vendth 50 kr. L. Sonnenfeld 60 kr. Klein Mór és fia 1 frt. S. Rus 50 kr. N. N. 20 kr. Sonnenfeld József 2 frt. Reich B. Károly 50 kr. Schenk E. 2 frt. Preisch W. 1 frt. Hudetz Ferencz 2 frt. Hudetz Ferencz 2 frt. dr. Leitner Ernő 3 frt. id. Bettolheim Vilmos 1 frt. Zsvikovits Kornél apát 2 frt. Összesen 60 forint 40 krajczár. — A 10. sz. a m u i v e n: ifj. Fridrich (György) 1 frt. Bauman Benedikt 1 frt. Roszmüller József 50 kr. Hermann József 50 kr. Johann N. 50 kr. Tarbai János 50 kr. Tuz Károly 40 kr. Viadelman Vilmos 50 kr. Hints Péter 50 kr. Friedmann Salamon 30 kr. Kun Imre 50 kr. Misits L. 80 kr. ifj. Kőmárky Istvan 50 kr. Traylor Armin 1 frt. Haecker Lászar 50 kr. Klein Armin 50 kr. Gutzjahr M. és fia 3 frt.

Hermann Gyula 2 frt. Rózsa Mátyas 40 kr. Scherteneder 40 kr. Berger Vilmos 40 kr. Szelle József 2 frt. Inkey Emil 1 frt. Kohn Jakab 1 frt. Bücher Ferencz 20 kr. N. N. 20 kr. Dengl Rudolf 50 kr. Mittelmann F. D. 2 frt. Haek és Wollák 1 frt 50 kr. Brunhuber N. 1 frt. Kram Paulina 50 kr. Serban Julanna 20 kr. Tomics 50 kr. Alázatos János 50 kr. Poncz Emília 50 kr. Kapsz János 50 kr. Moldován Dámetér 20 kr. öz. Keszlerne 50 kr. Cuber Anna 20 kr. Wagner Antal 50 kr. Walfisch Mór 50 kr. Ifj. Pál 25 kr. Reusz Mór 1 frt. Grasz József 1 frt. Tokai Lajos 20 kr. Szabó Jakab 50 kr. Temezer Ferencz 1 frt. Schwartz Armin 20 kr. Berger Bernát 50 kr. Glatz Károly 20 kr. Róth Eva 20 kr. Glatz 1 frt. Brunhuber József 40 kr. Schiffer Adolf 1 frt. Nikora Valér 20 kr. Strvács Kastilné 30 kr. öz. Padluzsányiné 1 frt. C. Werner 1 frt. Kohn Ede 50 kr. Vasárlhelyi Julia 1 frt. Friedmann testvérek 1 frt. id. Kiszonyi János 3 frt. Kocsis 1 frt. Reisz Vendel 50 kr. Nikolits Péterné 1 frt. Weisz Dávid 1 frt. Hirsell Zsigmond 1 frt 50 kr. Mayer Samu és fia 1 frt. Vidovits József 80 kr. öz. Reinhardt Róza 10 kr. Seemayer Dániel 50 kr. Turay Antal 1 frt. (zéh Kálmán 40 kr. Hendl Ödön 1 frt. Márton Ferencz 20 kr. Petrik János 40 kr. Balazs József 60 kr. Szalay Manó 30 kr. Föt-vös Lajos, színházi fodrász 30 kr. Duzsek Ferencz 30 kr. Összesen 58 forint.

HAZÁNK és a FŐVÁROS.

Szögyényi-Marich László jubileuma. Király őfelsége Szögyényi Marich László kir. tárnokmesterhez 80 dik születésnapja alkalmából a következő táviratot intézte: „Fogadja legbensőbb szerencse-kívánataimat születése 80 ik évfordulóján. Adja a Mendeuhát, hogy a trónnak és hazának mindenkor hű és kitünő tevékenységét még évek során át szentelhesse teljes testi és szellemi épségben, fejedelmének valamint az egész országnak örömeire. Ferencz József. — A magyar minisztertanács részéről Szögyény M. László a következő táviratot kapta: „Fogadja exellentiad távollévő minisztertársaink nevében is 80 ik évének betöltése alkalmából legőszintűbb szerencsekívánatainkat. Adjon a Mindenható Excellentiának ép erőt és egészséget, hogy még sokáig közreműködhessenek a legfelsőbb trón és a haza javára. Tisza, Trefort Pauer, Bedekovics, gróf Széchenyi, B. Felhőváry. Távirati üdvözléseket kapott még a Székes-Fehérváron szombaton lefolyt ünnepélyre R a i n e r főhercegtől, B. Senney Páltól, Szlavy Józseftől atb. Az ünnepély napján Pauer püspök háladó misét tartott házi kápolnájában. A mise után, Pauer püspök vezetésre alatt a káptalan tisztelgett a tárnokmesternél. A város, gróf Cziráky főispán, a megye Sárközy alispán vezetés alatt tisztelgett. A tárnokmester meghatva választott az üdvözölő beszédekre. E két küldöttség előtt a király távirata felolvastatott.

A kereskedelmi miniszterium építendő palotájának alapkövét szombaton tették le ünnepélyesen Széchenyi miniszter jelenlétében.

Személy-változások a pénzügyminiszteriumban. A pénzügyminiszteriumban az osztályok vezetésében személyváltozás történt. F e h e r Miklós min. tanácsos a cenzusügyi osztály vezetője, áttétett az államjavak osztályához, míg a cenzusügyi osztály vezetését B u z e t z k y Pál min. tanácsos, eddig az államjavak osztályának vezetője, vette át.

Nyáry Béla báró holttestét Pilsne szállították egész csöndben, s a temetés ott megy végre január 4-ikén.

A kolozsvári szerencsétlenségről a következőket távirják: A Peille dohánytözsdecsnél előfordult halálesetek okát az orvosok gáz- vagy szénéleg mérgezésnek tartják. Az elhalt segédek holttesteit már felboncoltatták, de a gomorrézek vegyi vizsgálatát Dr. Ossikovsky egyetemi tanár még nem fejezte be. Az életben maradt segédek kórházba szállították, hol már vesélyen kívül vannak. az a feltevés, hogy ételmérgezés történt, megczáfolja az a körülmény, hogy két nőcseléd ugyanazon etelekből evett, mint a segédek, mégis teljesen egészségesek.

IRODALOM és MŰVÉSZET.

Hangverseny. Az aradi siktetnaiskola javára december 13-ikára hirdett — de közbefjött akadályok miatt elhalasztott — hangverseny tegnap tartatott meg. A kitűzött jótékony cél nagyból számú közönség részvétét érdemelte volna meg. Annál nagyobb volt azonban a buzgalom s odaadó igyekezet a közreműködő kelvés kiesnyek részéről. Csak úgy sugartott szemükből az öröm s a boldogság, hogy szerencsétlen gyermektestisik javára ok is tellettek valamint. A közönség köréből feljövik hangzó taps s elismerés kárpótolja őket azon időért s szorgalomért, melyet előadott darabjuk megtanulására fordítottak. A siktetnák szívet, lelkét majdan betöltő hálá legyen jutalmuk onzetlen szeretőkert s közreműködésükért. A szereplő kiesnyek közül kiváló dícséretet érdemelnek Zalai Augustin s Eibesitz Irén, korukak meghaladó fellegűsük, Bildhauer Irna pedig szembőlő technikájuk szép keztartása miatt. Az előadott 8 kezes, melyet

Hoffer Irma, Eibeschitz Irén, Kintzsig Béla s Hallosy Tibor játszottak, az összejátszás praecisitasát tekintve mi kívánni valót sem hagyott fón.

A három kis tündérke: Rozsa Ilonka, Péterffy Sarolta s Assael Melanie pedig fogadják a közönség nevében általunk mondott köszönetet azon kellemes érzésért, melyet szavataik minden szívben keltett.

A triók városi német programmban kitért urak részéről játszottak. Az ilyen dolgot kijelenteni talán a rendezőség dolga volna, s az első hegédus ezt tudva, maskor talán jobb hegédus is választana. Skatulyából a legavatottabb kezek sem képesek fülnék tetsző hangot kiesalni. Ez volt oka annak is, hogy a zongora folyton dominált.

Végül szabadon azon megjegyzést kezeltünk, hogy tudunk-e nagy földgömbön magyar zeneszerzők is léteznek valahol, s a kicsiny hazafias szellemére semmi esetre sem volna hátrányos azt megmondni, hogy Haslinger T.-nél külön triót Boliczay, Thern K. verklibe való „magyar tánczainál” magyarosabb felfogással s sokkal finomabb kidolgozással Chován Kálmán komponáltak, illetve négy közre irtak, s ugyanolyan címekkel el is láttak.

CSARNOK.

Az új Páris.

Orosz udvari történet. — Saecher-Masochtól. — (Folytatás)

Egy este Katalin, midőn ismét a neki annyi keserűséget okozó szerencsétlen vasát szemlélte, elhatározta, hogy „Páris itéletéről” szindarbot ír és azt saját szindarbot előadja. Tervét közölte Daskoff hercegnővel és Orloffal. Természetes, hogy a czárnó eme két kegyence az eszmét a legnagyobb tetszéssel üdvözölte, mert alkalom kínálkozott arra, hogy a czárnónak szabad órái, melyek az államügyek elintézése és korának nagy embereivel, mint Nagy Frigyes, Voltaire-rel és Diderot-val való levelezése után fennmaradtak, szórakozással teljenek el.

És azzal a példátlan erélylyel, melyvel lingszú asszony kivitta magának a trónt, melylyel a kormány gyepölt vezette, nem törődve sem kül-, sem belelelenséggel, meg ugyanazon órában hozzá fogott a munkához, beírta szobája ajtaját és írt, míg az utolsó vers is papírra volt téve és a hajnalpír összevegyült gyertyája fényével.

Azután ledobta fehér vállairól a kis bundát és kilépett az erkélyre, hogy az éjszakai-zástól forró testét a friss, nedves levegőn lehűtse.

A környék meg egészen zajtalan volt. A palotában, a parkban, a faluban, a távoli szántóföldeken a legnagyobb csend uradott, csupán a kapu elő őralkól két gránátos volt ébren és hogy álmukat elűzzék, halkán beszélgettek egymással.

„Valami lesz?” szölt az egyik, egy fehér bajusz vén fizkő.

„Ugyan mi lenne?” kérde a másik, egy piros képű ujong.

„Azt hiszem, hogy háboru.”

„Mért éppen háboru?”

„A czárnó szobájában egész éjjel világos volt.”

„Es mit jelent ez?”

„Azt, hogy a czárnó ébren van és dolgozik, míg mindenki alszik, és így fontos események előtt állunk.”

„Psz, hallgatódznak”, szölt az ujong.

„Ki?”

„Egy nő.”

„A czárnó”, mond a vén katona, egy pillantást vetve az erkélyre.

„Ugy látszik, didereg.”

„Ez mindig így van egy álmatlan éj után, — tanította az öreg a fiatal katonát — hanem ördögösen rossz szímben van is.”

A két bersületes fieszkő nem is sejtette, hogy a czárnó az enyhe nyári reggel daczára a francia jambusoktól fizott és a fontos esemény tulajdonképen egy „vizjáték.”

A czárnó szünetét előbb bizalmas körben olvasta fel; Daskoff hercegnő, Saltikoff grófnő, Mellin asszony, Orloff és Panin grófok elragadtatással nyilatkoztak egy a tárgyáról, mint a kivételről. Milyelyt a eszari szerző fellelő díszítését véget ért, szóba jött a kis mitológiai szindarbot színrehozatala.

„Miként szándékozik Felsőged a szerepeket kiosztani?” — kérde Mellin asszony, a

bátor amazon, ki a toboiszi ezred parancsnoka volt.

„Száni előadásainknál oddig gyakorolt szokástól el akarok térni, — válaszolt a czárnó — és szavaikat akarok, melyben nem csak az udvar vegyen részt, hanem az összes nemesség, a tiszték, a tudományos akadémia tagjai és a művészek.”

„Tehát a népszavazás egy nemo”, jegyzé meg az épp oly tudos, mint bájos Daskoff hercegnő, a szentpétervári tudományos akadémianak Katalin czárnó által kinevezett elnöke.

„Valóban az, — szölt a czárnó — elhatároztam, hogy ezuttal a játéknak melyebb jelentőséget adjak. Birodalomunk legszob aszszonyja játssza Vénus szerepét, a legszellemdusabb Minervát és a legtekinélyesebb Imivét.”

„Akkor mind a három szerepet Felsőgednek kellene játszani”, leterített megjegyezni a már öregedő Panin gróf.

„Ilyen bárgyu hízlegést esakis Öntől vártam, — vizionta a czárnó, — De térjünk a dologra. Minden félreértést megelőzendő, először arra kell szavadni, hogy ki a legszob aszszony a birodalomban, még pedig tekintet nélkül egyéb tulajdonságaira. A hölgy, a ki a legtöbb szavazatot nyeri, lesz a szerelem istennője. A második kérdés: ki Oroszország többi szép asszonyai közt a legszellemdusabb. Ez fogja Minerva szerepét adni. A harmadik kérdés így hangzik: a többi szép orosz nők közt, ki a legtekinélyesebb, a legfényesebb jelenség. Ez lesz szindarbotunk Junója.”

„Felsőged gondolat!” szöltak ujongva a kis túrság tagjai.

Másnap már szétküldtek a meghívók a különös gyűlésre és a kitűzött estén a czári nyári lak tágas termei megteltek az udvaronnyakkal, nemes urakkal és hölgyekkel, a testőrség és az ezredék tisztjaival, tudóssokkal, festőkkel, zenészekkel, költőkkel és egyéb művészekkel. Mindenki feszült varakozással nézett a történendők elé.

A czárnó végre megjelent Panin gróf karján aranyhímzésű rózsaszín selyem ruhában, hófehérre rizsoporozott hajában piros rózsákkal.

„Mily szép, mily bájos, valóban felséges!” hangzott végig a gyülekezeten, mely őszinte esodáltsal szemlélte a szép asszonyt; de II. Katalin maga elégedetlen volt, bágyadtan tévedezett tekintete a tömegben.

Miután a czárnó a törzökös nemesség tagjaival, kik ritkán fordultak meg az udvarnál, pár szót váltott, intésre két apród előhozta a „Páris itélet” ábrázoló vázát és a terem közepén egy márványállványra tették. A czárnó erre felhívta Badoux tudos regézt, hogy a képet magyarázza meg a gyülekezetnek, mely feladatát a tudos épp oly ügyességgel, mint tapintattal oldotta meg. A magyarázat után mindenki tolongott a vázná megörökített jelenetet megszemlélni. A legtöbb eddig sem Párisról, sem annak Ida hegyén mondott itéletéről mit sem halott, sőt még antik művet is most látott először.

Mikor a nagy gyermekek és a francziul feresgő vadak (mert azok voltak az oroszok Katalin idejében) kíváncsisága ki volt elgöngyölítve, Orloff közölte a gyülekezettel, hogy egy költő, ki ismeretlen akar maradni, a vázán ábrázolt történetet szindarbotba dolgozta fel, mely Czarszkoje Zoloban a czári színházban elő-

adni fog. Orloff azonban jó elove gondoskodott, hogy a szerző kitérőül mindink tudomással birjon; természetes tehát, hogy a darabnak Daskoff hercegnő által történt felolvasása után a tetszésjelölő zúgott a terem, mit a czárnó nem kevesebb hízlegéssel talált.

„A tárgy nagyszerű!” makogeta a vén Voronov.

„Es a versek! — kiáltá Saltikoff gróf. — E jambusokat Voltaire is megirigyelhetné.”

„A szerelem istennőjének szájába adott szavak csaknem ellenállhatatlanok”, susogá Mentiskoff hercegnő.

„A szerepek kiosztása — vevé fel ismét a szót Orloff — nem mint eddig, ő Felsőged a czárnó, hanem az itt egybegyűlt hölgyek és urak által fog eszközöltetni és pedig akként, hogy a választás semmi tekintetben sines korlátozva és korantsem kell annak az itt jelenlévő szemlélyekre esni. Ezenkívül a szavazás titkos és szavazólapok útján történik.”

Az apródok a jelenlévők közt szavazólapokat és irónokat osztottak ki.

„Elsőző is — folytató Orloff — a következő kérdésre kell szavadni: „Ki a legszob aszszony Oroszországban? A hölgy, ki-nek neve az urnából kikerül, fogja Vénust ábrázolni.”

Hosszabb szünet következett; mindenki lehető gyorsan igyekezett a papírszeletre egy nevet írni és azt a vázába dobni, a váza körül nagy tolongás keletkezett, mert ezer emberrel több volt jelen és jó ideig tartott, míg mindenki belobhatla szavazólapját.

A czárnó a világért sem engedte volna el, hogy Voronov hercegnővel és Saltikoff grófnővel a szavazatok fentobrásánál részt ne vegyen, annyira félt attól, hogy környezete megcsalja. De a szavazólapok kivétel nélkül II. Katalin nevével tartalmaztak. Az eredmény kihirdetését természetesen örömi üdvöndial követte, mit a czárnó mosolyogva köszönt meg.

Eközben három további kérdésre szavaztak: „Oroszország többi szép asszonya közt ki a legszellemdusabb? Ki a legfényesebb jelenség? És ki játssza Páris szerepét?”

Legszellemdusabb nőnek csaknem egyhangulag Daskoff Katinak hercegnő lett itelve, a legfényesebbnek pedig Saltikoff grófnő találtak, ki hátrásának később a törökök ellen folytatott háboruban a harezóren is jelt adta és Páris szerepét Lagerstnikoff, az akadémia tagja és a legszob férfiak egyike kapta.

Vidám, fényes kerti ünnepély követte a különös gyűlést.

(Folyt. köv.)

a következő táviratok érkeztek: A z 1854. dik év államsorsjegyek sorozata alkalmával a következő sorozatszámok huzattak ki: 27 104 106 195 261 407 497 536 538 739 867 940 1012 1331 1495 1575 1614 1694 1913 1956 2017 2065 2235 2377 2494 2557 2690 2757 2818 2885 2927 3196 3229 3251 3363 3387 3620 3652 3750 3958 3986 3989 3999. A nyereszámok április 1-én huzattak ki. — A bécsi városi sorsjegyek huzása. A következő sorozatok huzattak: 484 487 600 608 1235 1398 1794 2196 2223 2300 2338 2817 2901. A főnyeremény a 487 sorozat 14 száma, a második nyeresemény a 1398 sorozat 16-ik száma esett. 5000 forintot nyer a 1235 sor. 41 sz. — 1000 frtot nyernek a 2991 sor. 29 sz. 1398 sor. 57 sz. 484 sor. 8 szám; 484 sor. 36 sz. 487 sor. 31 sz. — Az osztrák hitelsorsjegyek huzása: A következő sorozatok huzattak: 1173, 1183, 1209, 1254, 1442, 1456, 1580, 2022, 2038, 2170, 2606, 2759, 3052, 3230, 3249, 3280, 3541, 3784, 3795. A főnyeremény a 1209 sor. 98 sz.-ra, a második nyeresemény az 1456 sor. 71 sz.-ra és a harmadik nyeresemény az 1183 sor. 88 száma esett. 5000 frtot nyernek a 2636 sor. 83 sz. és a 3541 s. 98 sz.; 2000 frtot nyernek az 1183 s. 69 sz. és a 2038 sor. 40 szám; 1500 frtot nyernek az 1209 sor. 55 sz. és 1183 sor. 21 szám; 1000 forintot nyernek a 2759 sor. 73 sz., 3280 sor. sz., 3052 sor. 53 sz. — A triestzi 50 frtos sorsjegyek huzásánál a főnyeresemény 13 426. száma esett. — Osztrák városi kereszt sorsjegyek huzásánál az 50 forintos főnyereseményt 164 sorsz. 49 száma, az 1000 frtos második nyereseményt 5947 sorsz. 28 számu sorsjegy nyerte.

Idegenek névsora.

— Arad, jan. 3. —

Zemplényi szálloda. Tornya Endre, trvszk. bíró, Felérttemplom, Domján Alajos, tanár, Kaposvár, Deutsch N., vendéglős, Temesvár, Maibaum Hermann, utazó, Budapest, Fried Miksa, utazó, Budapest, ifj. Brockó Károly, birto os, Bursfü, Neuhöz József, utazó, Bécs, Brüller Kálmán, utazó, Bécs, Knöpfel-acher Mór, kereskedő, Bécs, Friedmann Armin kereskedő, Miskolcz.

Tücherer-szálloda: Gróf Szapary Péter, birtokos, Pozsony, Palevkojics N., birt. Zagráb, Birinka N., magánzó, Sopron, Weisz Jakab, ékszerész, Bécs, Adamovits Sándor, Ujvidék Reichenfeld Gábor, gabnakereskedő, Győr, Krammer, kereskő, Bőcsújhegy, Zilzer József, utazó, Bécs, Tarnajgó, gyógyszerész Uj-Arad.

Nádor-szálloda: Procopinó Hugo, birtokos, Batta, Fischer Zoltán, birtokos, Batorya, Rórich Márton, erdő gyakornok, Lippa, Blagovits Ferencz, ügynök, Eszék, Fliegen-schmidt M., gyáros, Liege, Rechner Adolf, kereskedő, Temesvár, Rothmann Adolf, kereskedő, Budapest.

Aranykulcs szálloda ifj. Bovkó Károly, birtokos, Martiu, Oppenheimer Ede, hivatalnok, B.-Csaba, Beles Vazul, lelkesz, Kéteghyúza.

Aradvárosi színház. Folyó szám 93. — Évadterület 75. szám. — 4-ik kísérlet 9. sz. Hétfő, 1886 évi januárhó 4-én. Adatik: Egy dalárünnepély viszontagságai. Vigjáték három felvonással. SZEMÉLYEK: Schaffer, ügyvéd — Palfy — Bertha neje — Krecsanynó — Bolpan tanár — Szabó — Vi helmine neje — Siposé — Ludmilla rokon — Kükemezey — Steinkrich — Somló — Hartwig — Tiszai — Brimbonis — Borand — Schnacke — Nyilassy.

Kezdeté 7 órakor.

SZÍNHÁZ.

— Arad, jan. 3. —

Jutalomjáték. Haday szinbir-sulatunk egyik kedvelt tagja szerdán tartandó jutalomjátékára felhívjuk a közönség figyelmét. Ez alkalomból a „Peleskei notárius” fog szinre kerülni.

Szerkesztői üzenetek.

— K. M. urnak Makón. Munkásságát köszönettel fogadjuk, s a lap megküldése iránt intézkedtünk.

— N. E. urnak Nagy-Buttyin. A levelezést kérjük; a lapot megindítottuk.

H. I. Gy. urnak Galsán. A lapot küldjük.

Nagy raktár üzleti könyvek- és irodai eszközökből. Hasznos ajándékok mindenki részére. Diszlevélpapírok csinos dobozokban és BORITÉKOKBAN. DISZES IRÓ ASZTALI FELSZERELVÉNYEK, ALBUMOK, IRÓMAPPÁK, EMLÉKKÖNYVEK, BERENDEZETT TOVÁBBÁ. VANNAK KÉSZLETBEN: Ujévi üdvözlőkártyák és üdvözlő levelek. Diszese fali képek chromó és relief. Rajzeszközök és mindenféle rajszerek, valamint aquarell festékek, és ehez szükséges eszközök. Képes könyvek, festő minták, könyv-szjak, iskola böröndök csavar-íronok, s. a. t. s. a. t. Elvállalunk minden könyv-kő-szinyomatu és vonalzó munkákat a leggyorsabb névjegytől kezdve a legdicsesebb kiállításu munkáig a legelőnyösebb feltételek mellett; minták mindenkor rendelkezésre vannak. Merített és gép irodatorgalmi- és csomagpapír, Levélpapír és boríték (ingyen czignyomással hu legalább 500 rendeltetik. Vonalzózt és voralzólan könyvek. Tinták minden színben és minden hírneves gyárból. Tollak és tolszárak. Vonalzó, háromszögek, Rajzeszközök a legelőnyösebből a legfronomabb Riffler-ig. Diszcs íróasztali felszerelések. Festékek gombokba, rudacsokkában, tubuszokban. Megrendelések, bár mily csekélyek is, a legpontosabban teljesítetnek. Távírdó építő osztályunk elvállal telefon és villanyos jelző berendezéseket: gyárakban, szállodákban, épületekben, lakásokban stb. Készletben tartatnak: minden a telefon és házi távirtdákhöz szükségesítő anyagok és készületek. Orvosi czélokra electrotherapeutus és galvanocaustikus készületek. JAVITÁSOK melyek az elektrotechnikai és mechanikai szakba vágnak, pontosan teljesítetnek. Raktár természeltani és vegytani készületekből. 14-59. Nagy raktár üzleti könyvek- és irodai eszközökből. Nyomatja és kiadja a Széchenyi irodalmi intézet, Aradon.